



Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 19/2021)

София, 26 май 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 20.05.2021 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Износ на зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 20.05.2021 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

Оперативните данни към 20.05.2021 г. сочат увеличение на площите за реколтиране с почти всички основни есенни култури спрямо година по-рано, което е значително при ръжта и тритикалето (с около 26%) и по-слабо изразено при пшеницата и маслодайната рапица (съответно с 0,2% и 12,5%). Единствено площите за реколтиране със зимен ечемик са малко под миналогодишните (с 5,6%).

Част от пропадналите площи с рапица са разорани и ще бъдат презасети.

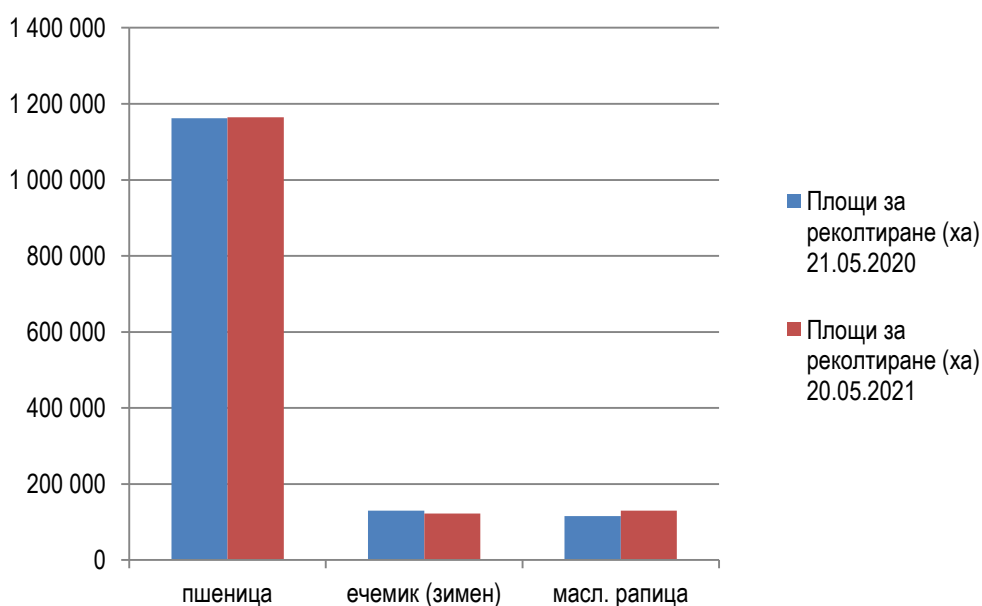
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 20.05.2021 г., ха

	21.05.2020	20.05.2021	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 162 386	1 164 498	0,2%
ечемик (зимен)	130 030	122 767	-5,6%
маслодайна рапица	115 546	129 989	12,5%
ръж	5 852	7 368	25,9%
тритикале	13 152	16 547	25,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 20.05.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.



1.2 Засети площи с пролетници

На този етап засетите площи с пролетен ечемик, маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са с между 1% и 7,7% по-малко от отчетените по същото време на миналата година.

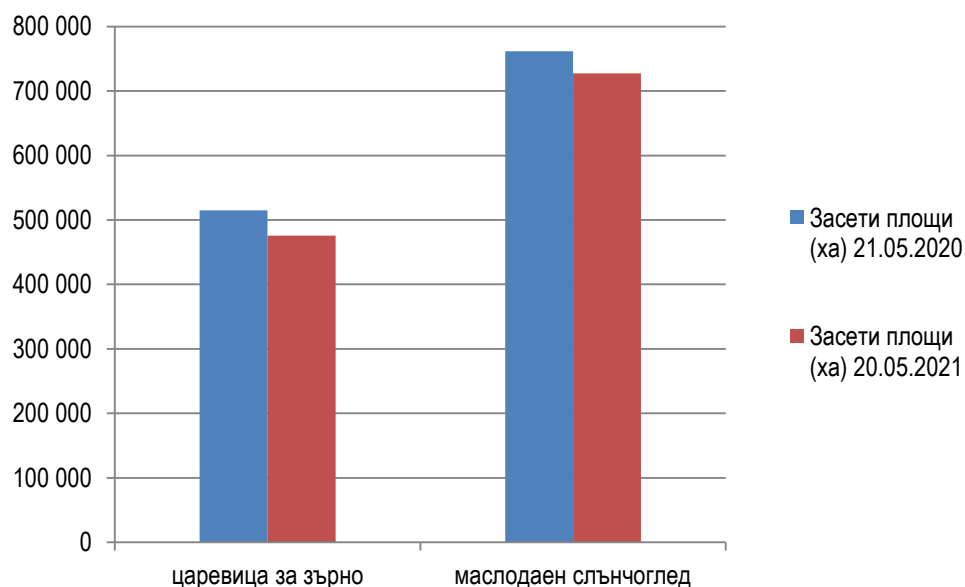
В 18 области са разсадени общо 1 098 ха тютюн, от които 949 ха „Ориенталски“, 40 ха „Бърлей“ и 109 ха „Виржиния“.

Засети площи с пролетници към 20.05.2021 г., ха

	21.05.2020	20.05.2021	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	761 544	727 275	-4,5%
царевица за зърно	514 965	475 562	-7,7%
пролетен ечемик	2 702	2 674	-1,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 20.05.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.



1.3 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, засадените площи със зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди изостават съществено спрямо година по-рано.

В начален етап е събирането на реколтата от някои култури, като са прибрани 81 тона ранни картофи, 318 тона зеле и 423 тона ягоди от открити площи.

Към 20 май 2021 г. в страната са произведени 10,1 хил. тона оранжерийни краставици и 1,3 хил. тона оранжерийни домати, което е съответно с 22,4% повече и с 31,3% по-малко на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 20.05.2021 г.

	20.05.2021			Изменение на годишна база, %		
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
картофи	6 321	5	81	-25,6%	-99,0%	-98,7%
домати на открито	538	-	-	-63,1%	*	*
краставици на открито	114	-	-	-72,3%	*	*
пипер на открито	482	-	-	-45,8%	*	*
зеле	152	11	318	-39,4%	57,1%	90,4%
дини	1 740	-	-	-35,2%	*	*
пъпеши	658	-	-	-57,6%	*	*
ягоди на открито	554	104	423	-32,4%	-68,5%	-63,4%
домати в оранжерии	325	46	1 331	-0,6%	-40,3%	-31,3%
краставици в оранжерии	272	139	10 091	18,3%	9,4%	22,4%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Започна прибирането на реколтата от череши. В две области (Благоевград и Хасково) са реколтирани 5 ха, от които са добити 13 тона череши.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Износ на зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През изминалата седмица износът на пшеница и ечемик през Пристанище Варна¹ остава в застой. При липса на отчетени количества и по същото време на 2020 г., намалението на общия експорт през порта от началото на настоящата пазарна година до момента се запазва както следва: 61,1% за пшеницата и 36,9% за ечемика. Все още не са преминавали товари с рапица.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	29.06.2019 – 23.05.2020	29.06.2020 – 23.05.2021	Изменение на годишна база
пшеница	1 708 667	665 170	-61,1%
ечемик	113 057	71 378	-36,9%
рапица	128 793	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2020 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през Пристанище Варна от началото на септември 2020 г. до 23 май 2021 г. е с 36,2% по-малко на годишна база, а това на слънчоглед – с 52%. В рамките на последната седмица не е реализиран експорт на двете култури през порта.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	31.08.2019 – 23.05.2020	31.08.2020 – 23.05.2021	Изменение на годишна база
царевица	506 065	322 822	-36,2%
слънчоглед	74 966	35 980	-52,0%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2020 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2020 г. за есенните и м. септември 2020 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,2 хил. тона ечемик, 4,2 хил. тона царевица и 5,6 хил. тона слънчоглед. На този етап няма данни за осъществен импорт на пшеница и рапица през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 18/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2021 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 18/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 19 май 2021 г. пазарът на основните зърнени и маслодайни култури в страната е спокоен. Средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), ечемик и царевица са без промяна на седмична база, а при слънчогледа се отчита незначително повишение с 0,1%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 19.05.2021 г., лв./тон без ДДС

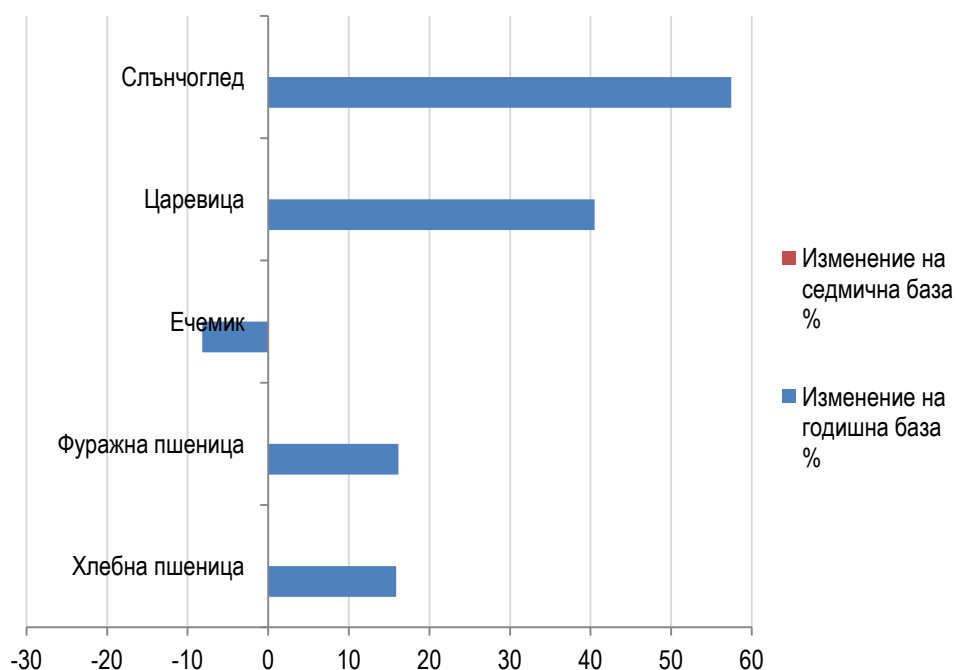
	20.05.2020	12.05.2021	19.05.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	340	394	394	15,9	0,0
Фуражна пшеница	328	381	381	16,2	0,0
Ечемик	305	280	280	-8,2	0,0
Царевица	284	399	399	40,5	0,0
Слънчоглед	644	1 013	1 014	57,5	0,1
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Поскъпването на пшеницата, царевицата и слънчогледа спрямо аналогичния период на 2020 г. е в границите от 15,9% до 57,5%. Единствено ечемикът се изкупува на по-ниска цена от миналогодишната, с 8,2%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 19.05.2021 г.



3.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица средните цени на едро на пресни картофи, червен пипер, краставици и домати (български оранжерийни и внос) се понижават с между 4,4% и 23,3%. Същевременно, картофите от стара реколта, ябълките и зелето поскъпват от 6% до 20,6%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 21.05.2021 г., лв./кг

	22.05.2020	14.05.2021	21.05.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,03	0,67	0,71	-31,1	6,0
картофи пресни	1,48	1,83	1,75	18,2	-4,4
домати (оранжерийни)	2,21	2,70	2,07	-6,3	-23,3
домати (внос)	1,96	1,86	1,58	-19,4	-15,1
краставици (оранжерийни)	2,15	2,22	1,91	-11,2	-14,0
краставици (внос)	*	1,78	1,54	-	-13,5
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен внос)	3,28	3,35	2,95	-10,1	-11,9
зеле	0,74	1,07	1,29	74,3	20,6
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,69	1,24	1,39	-17,8	12,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	-	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Повечето от основните продукти, налични на тържищата към 21.05.2021 г., се предлагат на по-ниски цени, отколкото по същото време на миналата година. Картофите от стара реколта са поевтинели с 31,1% спрямо година по-рано, а домати (български оранжерийни и вносни), червеният пипер, оранжерийните краставици и ябълките – в рамките на 6,3% - 19,4%. Увеличение на годишна база бележат средните цени на едро на пресните картофи – с 18,2% и зелето – със 74,3%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 21.05.2021 г.

